

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์
สัปดาห์ที่ 46 ระหว่างวันที่ 7 - 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547
(Outbreak Verification Summary, 46th Week, November 7 – 13, 2004)

ในสัปดาห์ที่ 46 ระหว่างวันที่ 7 - 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานโรคในข่ายงานเฝ้าระวังที่น่าสนใจ ดังนี้

1. อาหารเป็นพิษ ที่จังหวัดตรัง พบผู้ป่วย 32 ราย

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2547 เวลา 14.00 น. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรังได้รับแจ้งว่า มีผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษมาเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตรัง ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน เจ็บ ค้น และบวมในช่องปาก จำนวน 32 ราย อายุ 5 - 49 ปี เป็นชาย 16 ราย หญิง 16 ราย แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน 13 ราย ได้รับการรักษา แล้วทุกรายอาการดีขึ้น

จากการสอบสวนโรค พบว่า โรงเรียนบ้านกลางนา ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 รวม 77 คน ครู 7 คน มีโครงการอาหารกลางวัน สำหรับนักเรียนและครูทุกคน โดยมีโรงเป็นตู้ปรุงอาหารและครูเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ ในวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 โรงเรียนได้เตรียมข้าวสวย แกงกะทิหมูใส่ต้นคูน ผักถั่วงอกกับเต้าหู้ และแจ่วก๊วย เป็นอาหารกลางวัน หลังจากรับประทานไปได้ประมาณ 30 นาที นักเรียนและครู มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เจ็บค่นและบวมในช่องปาก โดยเฉพาะบริเวณคอ ลิ้น และกระพุ้งแก้ม จำนวน 32 ราย ไปรักษาที่สถานีอนามัยบ้านสันตัง และโรงพยาบาลตรัง ตามลำดับ ทีมสอบสวนและควบคุมโรคได้เก็บตัวอย่างอาหารและอาเจียน ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ตรัง และโรงพยาบาลตรัง เพื่อหาเชื้อก่อโรคและสารพิษที่อาจปนเปื้อนในอาหาร ขณะนี้กำลังรอผล

2. อุณูพิษกัณฑ์นิ้วมือซ้ายและเสียชีวิต 1 ราย ที่จังหวัดขอนแก่น ผู้ป่วยหญิงอายุ 55 ปี อยู่บ้านเลขที่ 15/1 หมู่ 11 บ้านหนองสรวง ตำบลคงเค็ง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น อาชีพหลักทำนา ทอเสื่อตกเป็นอาชีพเสริม ในวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เวลา 18.30 น. อุณูไม่ทราบชนิดกัณฑ์นิ้วชี้ซ้าย ญาติใช้ยางรถจักรยานยนต์ตัดเป็นเส้น รัดเหนือแผล และส่งเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลหนองสองห้องทันที แรกเริ่ม ผู้ป่วยหายใจปกติ หงุดหงิด วิตกกังวล การแข็งตัวของเลือดได้ค่า VCT 31 หลังจากให้การรักษาและฉีดยาป้องกันบาดทะยักแล้ว แพทย์ส่งเข้ารับการรักษาต่อโรงพยาบาลขอนแก่นในวันเดียวกัน ขณะรับการรักษาที่โรงพยาบาล ผู้ป่วยปวดแผลมาก มีไข้สูง ชีพ หนึ่งตาคอ ไม่สามารถอ้าปาก และเสียชีวิตจากภาวะหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลันและติดเชื้อในกระแสเลือด ในวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2547

ในแต่ละปี สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ถูกพิษกัณฑ์ปีละประมาณ 6,000 - 11,000 ราย คิดเป็นอัตราการถูกกัณฑ์ 11 - 18 ต่อประชากรแสนคน อัตราตาย 0.01-0.05 ต่อประชากรแสนคน ในจำนวนนี้สามารถระบุชนิดของพิษกัณฑ์ที่กัดได้เพียง ประมาณร้อยละ 20 เท่านั้น โดยส่วนใหญ่เป็นงูเขียวหางไหม้ งูแมวเซา งูกะปะ และงูเห่า

3. สงสัยไทรน 2 ราย ที่จังหวัดชัยภูมิ ผู้ป่วยรายแรกเป็นเด็กชาย อายุ 2 เดือน อยู่บ้านเลขที่ 132/1 หมู่ 8 ตำบลโพหนอง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เริ่มป่วยวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ด้วยอาการไข้ มีน้ำมูกขึ้น ไอติดต่อกันหลายครั้ง เข้ารับการรักษาที่สถานีอนามัยโพหนอง อาการไม่ดีขึ้น ในวันที่ 30 ตุลาคม เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชัยภูมิ ด้วยอาการคล้ายหัด ไข้สูง 39 องศาเซลเซียส ไอเป็นชุด มีเสียงหายใจเข้าดังสอหลังอาการไอ ชัก หายใจติดขัด หน้าเขียว เจาะเลือดตรวจพบ WBC 66400 cell/mm³, Lymphocyte 18 % และ Neutrophil 76 % แพทย์วินิจฉัยสงสัย Pertussis และ Pneumonia อาการไม่ดีขึ้น ถูกส่งต่อเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลมหาราช จังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

จากการสอบสวนโรค พบว่า ผู้ป่วยยังไม่ได้รับวัคซีน DTP₁ ไม่มีประวัติสัมผัสผู้ป่วยหรือผู้สงสัยว่าป่วยด้วยโรคไทรน และไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน ทีม SRRT จ่ายยา Erythromycin Syrup แก่ผู้สัมผัสใกล้ชิด และให้วัคซีนป้องกันโรคไทรนในเด็กอายุ 0 - 5 ปี ทุกคนในหมู่บ้าน ให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน เพื่อทราบถึงสถานการณ์โรคและวิธีการป้องกันการติดเชื้อโรคไทรน รวมทั้งได้ประสานและแจ้งข่าวไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา เพื่อติดตามอาการและเฝ้าระวังโรคไทรนอย่างใกล้ชิด

ผู้ป่วยรายที่สองเป็นเด็กชาย อายุ 1 เดือน 13 วัน อยู่บ้านเลขที่ 24 หมู่ 5 บ้านหนองน้ำส้ม ตำบลหนองโรง อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี เริ่มป่วยวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ด้วยอาการไอ หอบ มีไข้ เข้ารับการรักษาที่สถานีนามัยหนองโรง อาการดีขึ้น วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เดินทางพร้อมครอบครัวมาเยี่ยมญาติที่บ้านโพธิ์เจริญ ตำบลบ้านเล่า อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ วันรุ่งขึ้นเข้ารับการรักษาก่อนที่โรงพยาบาลชัยภูมิ ด้วยอาการคล้ายหัด ไอเป็นชุด หายใจเสียงดังสูงหลังอาการไอ หายใจติดขัด แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน ตรวจเลือดพบ WBC 32800 Cell/mm³ Lymphocyte 75 % และ Neutrophil 20 % แพทย์วินิจฉัยสงสัย Pertussis และ Pneumonia

จากการสอบสวนโรค พบว่า ผู้ป่วยไม่ได้รับวัคซีน DTP₁ และไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน ทีม SRRT ได้ให้ยา Erythromycin Syrup แก่ผู้สัมผัสใกล้ชิดและให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนแก่เด็กอายุ 0 – 5 ปี ทุกคนในหมู่บ้าน พร้อมทั้งได้ประสานและแจ้งข่าวไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี เพื่อทราบและค้นหาผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน

อัตราป่วยด้วยโรคไอกรนในรอบ 12 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจนจาก 0.68 ต่อประชากรแสนคน ในปี พ.ศ. 2536 เหลือเพียง 0.02 ต่อประชากรแสนคน ในปัจจุบัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจจะเป็นผลมาจากอัตราความครอบคลุมของการได้รับวัคซีน DTP ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.3 ในปี พ.ศ. 2523 เป็นร้อยละ 97.8 ในปี พ.ศ. 2546

เรียบเรียงโดย สุชาดา จันทสิทธิ์กร และอุบลรัตน์ นพพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

**การบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ
ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ปี พ.ศ. 2546**

National Injury Surveillance, Thailand 2003 : Fireworks – Related Severe Injuries

ความเป็นมาและแนวโน้ม

สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้ติดตามแนวโน้มการบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ รายงานจาก 14 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ปี พ.ศ. 2541 – 2546 ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดและกระจายอยู่ทุกภาคของประเทศ ประเมินการบาดเจ็บรุนแรง (รับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษาในโรงพยาบาล หรือ ตาย) จากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ทั่วประเทศไทยปีละ 400 – 600 คน

ผลการวิเคราะห์

(ประมาณการจาก 27 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ประเทศไทย)

สำหรับ ปี พ.ศ. 2546 มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ 436 คน ร้อยละ 94.8 เป็นเพศชาย ผู้บาดเจ็บมีตั้งแต่อายุ 1 – 90 ปี ในจำนวนนี้ เป็นเด็กอายุ 10 ปี และ 12 ปี มากที่สุด มีสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 7 ของทุกกลุ่มอายุ (มัธยฐาน 10 ปี) และร้อยละ 36.8 ของผู้บาดเจ็บทั้งหมดเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี

เดือนตุลาคม มีผู้บาดเจ็บสูงที่สุด ร้อยละ 33.5 รองลงมา คือ เดือนพฤศจิกายน ร้อยละ 17.4 และ เดือนพฤษภาคม ร้อยละ 9.8 ของผู้บาดเจ็บจากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดระเบิดของดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ทั้งหมดในปี พ.ศ. 2546 นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 17.4 ของผู้บาดเจ็บดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดสุรินทร์ มีผู้บาดเจ็บจากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ และมีการดื่มสุราสูงสุด คือ ร้อยละ 45.5 รองลงมา คือ อุบลราชธานี ร้อยละ 18.2 และ ลำปาง ร้อยละ 17.3

“วันลอยกระทง” (วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546) เป็นวันที่มีจำนวนผู้บาดเจ็บ จากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ สูงที่สุดในปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 8.3 (36 คน) เมื่อเทียบสัดส่วนของแต่ละวัน ทั้งหมดเป็นเพศชาย และ ร้อยละ 30.8 ของผู้บาดเจ็บในวันลอยกระทง ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ในขณะที่สัดส่วนโดยรวมของผู้บาดเจ็บจากการถูกเพลิงไหม้ หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งปี ร้อยละ 17.3

วิสัยทัศน์
กรมควบคุมโรค “เป็นผู้นำด้านวิชาการและเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมโรคในประเทศและระดับนานาชาติ”
สำนักกระบวนวิทยา “ศูนย์ความรู้เชี่ยวชาญระดับสากล ในด้านมาตรฐานงานระบาดวิทยา ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภายในและนานาชาติ สร้างองค์ความรู้และภูมิปัญญาป้องกันโรค ภัย และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน”
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งในและต่างประเทศ 3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน 4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาศ นายแพทย์อวัช จายนีโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร นายองอาจ เจริญสุข
หัวหน้ากองบรรณาธิการ นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์
ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ ว่าที่ ร.ต. ศิริชัย วงศ์วัฒนไพบุลย์ นางพงษ์ศิริ วัฒนาศุภกิจ นางสิริลักษณ์ รังษีวงศ์ นายสุเทพ อุทัยฉาย
กองบรรณาธิการวิชาการ นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี แพทย์หญิงสุลีพร จิระพงษา แพทย์หญิงรุ่งนภา ประสานทอง นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ นายแพทย์เจตตสร นามวาท นางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล แพทย์หญิงวรรณภา หาญเชาว์วรกุล นางลดาวัลย์ ผาติณานัน ดร.อัญชลี ศิริพิทยาคุณกิจ นางแสงโสม เกิดคล้าย นางสาวสุชาดา จันทสิริการ
กองบรรณาธิการดำเนินงาน ฝ่ายข้อมูล นางลัดดา ลิขิตยั้งวรา นางสาวดี ดิวงษ์ สัตวแพทย์หญิงเสาวพักตร์ อ้นจ้อย นายสมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์ นางสาวกนกทิพย์ ทิพย์รัตน์ นางอนงค์ แสงจันทร์ทิพย์ นายประเวศน์ แยมชื่น ฝ่ายจัดการ นางสาววรรณศิริ พรหมโชติชัย นางนงลักษณ์ อยู่ดี นางสาวสุรินทร์ เรืองรอด นางพูนทรัพย์ เปี่ยมณี นางสาวสมหมาย ยิ้มศิลป์ นางสาวกฤตติกาณ์ มาท่อม นางสาวภัทรา กาดีไลน ฝ่ายศิลป์ นายถมยา พุกกะนันทน์ นายประมวล ทุมพงษ์

รายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

WESR

ปีที่ ๓๕ : ฉบับที่ ๔๖ : ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ Volume 35 : No.46 : November 19, 2004

กำหนดออก : เป็นรายสัปดาห์ / จำนวนพิมพ์ 3,800 ฉบับ

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น

: หากพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล โปรดแจ้ง **ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา** E-mail : laddal @ health.moph.go.th
 : ส่งบทความและข้อคิดเห็น **ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา** E-mail : sirirak @ health.moph.go.th

สำนักงาน

สำนักกระบวนวิทยา กรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000
 โทร. 0-2590-1723, 0-2590-1827 โทรสาร 0-2590-1784
 Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health,
 Tivanond Road, Nonthaburi 11000, Thailand.
 Tel. 0-2590-1723, 0-2590-1827 FAX 0-2590-1784

จัดพิมพ์โดย : ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักกระบวนวิทยา
 ที่ สธ. 0419/ พิเศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
 ใบอนุญาตเลขที่ 73/2537
 ไปรษณีย์นนทบุรี